

THUISKOMST

- *Script* -

Estafettetekst De Tekstsmederij

Amsterdam, 2020

THUISKOMST

Een estafette schrijverssamenwerking voor De Tekstsmederij

DEEL 1: JIBBE WILLEMS

DEEL 2: MOHAMED AADROUN

DEEL 3: ROSITA DAMERI

DEEL 4: MAARTEN VAN HINTE

DEEL 5: NEDRA ARSENOVIC-KENZARI

DEEL 6: ESTHER DUYSKER

DEEL 7: LOT VEKEMANS

PERSONAGES

- Frenkie (midden dertig)
- Amber (begin dertig, zwanger)
- De Makelaar
- De Soldaat
- Zijn Coach
- God
- Taxi
- Shirley

SCÈNES

Deel 1

- 1) Appeltjesblauwzeegroen.
- 2) Twijfel gets you killed.
- 3) Slijten is vergeten.

Deel 2

- 4) Rauwe Tonijn

- 5) Bij Taxi Rechtdoor

Deel 3

Wrijving

- 6) 6
7) 7
8) 8

Deel 4

- 9) Twijfel gets you killed 2
10) Beauty and the beast
11) Slijten is vergeten 2

Deel 5

- 12) Quarantaine
13) Sneeuwbalparelmoerwit
14) De Lul

Deel 6

- 15) If I go down, we all go down
16) Niemandsland
17) He never promised you a rose garden
18) Twijfel gets you killed 3

Deel 7

- 19) Back to the basement
20) To doubt of not to doubt, that's the question

1) APPELTJESBLAUWZEEGROEN

Frenkie en Amber worden door een makelaar rondgeleid in een potentieel koophuis.

FRENKIE Je kan de Maartenskerk zien vanaf hier.

AMBER Alleen het haantje.

FRENKIE Maar toch.
 Net of we nog in het centrum wonen.

AMBER Je kan de zon zien vanaf hier.

MAKELAAR Iemand een puntje appeltaart?

AMBER Is toch ook niet net of we op de zon wonen.

MAKELAAR Vers afgebakken.

FRENKIE D'r ligt geen tegel recht en overal staan fietsen.
 Dat gaat toch niet, met de kinderwagen.

MAKELAAR Dit is nog de originele leuning,
 met authentieke dragers.

FRENKIE Elke keer drie trappen omlaag.
 Als je thuiskomt weer drie omhoog.
 En als je iets vergeten bent,
 moet je met die hele wagen
 met kind en al
 al die treden weer op en af sjouwen.

AMBER Ik kan haar toch even beneden laten.

FRENKIE In de Klepperbuurt?

AMBER Niemand steelt een kind.

FRENKIE Weet je hoe duur zo'n wagen is?

AMBER Dan gebruik ik een draagdoek.

MAKELAAR Op de eerste etage vind je de slaapkamers.
 Masterbedroom. Logeerkamer. Kinderkamer.

FRENKIE Kinderkamer.

AMBER Ze komt gewoon bij ons hoor, in de *co-sleeper*.

FRENKIE Toch niet de rest van haar leven?

MAKELAAR De grote slaapkamer heeft een Frans balkonnetje.

FRENKIE Oh?
Leuk.
Een Frans balkonnetje.

AMBER Dat is gewoon een hek.

MAKELAAR Nou...

AMBER Een hek voor een raam.

MAKELAAR Anders bekijken we de ruime keuken even,
echt een *unique selling point* van dit huis.

FRENKIE Wat een bijzondere kleur.

MAKELAAR Appeltjesblauwzeegroen.

AMBER Is dat een kleur?

MAKELAAR Een kleur. Een gevoel. Een beleving.

FRENKIE Ik wil wel een puntje appeltaart.

MAKELAAR Kijk, kan je gelijk zien hoe handig zo'n ingebouwde dubbele oven is,
als je er eenmaal een hebt kan je nooit meer zonder.
Je kan hier een tegelijkertijd een appeltaart bakken
én een braadstuk in de oven schuiven.

AMBER Wij zijn vegetariër.

MAKELAAR Leuk. Het dat hier is geschikt is voor zonnepanelen.
En er kan een warmtepomp geïnstalleerd worden.
Dus als je om dat soort dingen geeft,
klimaatverandering enzo, is dit huis ideaal.
Het kookeiland is al elektrisch.

FRENKIE Super.

AMBER Zijn er goede basisscholen in de buurt?

MAKELAAR Zeker. Het Sint Annadaal, de Josef Bartho
en natuurlijk De Wijzer.
Allemaal op loopafstand.

AMBER Klinkt heel christelijk allemaal.

MAKELAAR Ja, klopt.

AMBER Het klinkt gewoon niet als een buurt voor ons.
De mensen hier zijn, nou ja, anders.

MAKELAAR Er is ook een openbare school, iets verder lopen.

AMBER O.

MAKELAAR Als je je daar beter bij thuis voelt.

AMBER Wat bedoel je daarmee?

FRENKIE Niks.
Daar bedoel je toch niks mee?

MAKELAAR Nou ja, niks, ik bedoel daarmee:
je moet je wel thuis voelen.

FRENKIE Ja, je moet je ergens wel thuis voelen.

AMBER O!

FRENKIE Vind ik.

AMBER O dit voelt niet goed.

FRENKIE Het moet wel goed voelen.

AMBER Het voelt echt niet goed.

MAKELAAR Gaat het om het huis of het postcodegebied?

FRENKIE Amber?

AMBER Er is iets met de baby Frenkie.

2) TWIJFEL GETS YOU KILLED

In de loopgraven zit een soldaat, hij ligt op de modderige rand, tuurt over zijn geweer, langs zijn bajonet, naar het niemandsland. Naast hem zit, onberispelijk gekleed en zeer professioneel in doen en laten, zijn coach. Zij observeert hem.

- SOLDAAT Vinex is het nieuwe Verdun.
Laten we eerlijk zijn.
Of niet. Natuurlijk. Waarom zouden we.
Eerlijkheid is de nieuwe leugen.
Mijn bajonet is nog warm.
Van het bloed.
Sorry.
- COACH Je hoeft je in dit gesprek niet te verontschuldigen.
- SOLDAAT Als het sein voor de aanval klinkt,
moet je naar voren.
Als het front je inhaalt
dendert het met z'n laarzen over je heen,
lig je daar in je loopgraaf,
ingewanden in de modder,
in je eigen uitwerpselen,
warm; ja, prettig; mwah.
- COACH Dat kan ik me voorstellen.
- SOLDAAT Oh?
- COACH ...
- SOLDAAT Weet niet met hoeveel we zijn,
heb van hier geen zich op de schuttersputjes.
Het heeft veel geregend de laatste dagen.
Je kan zo verzuipen in een granaatkrater.
Of je moet je adem halen in de vuurlinie.
- Ik weet niet hoeveel kameraden
kopje onder of kopje knal,
ik weet het niet.
- Het sein voor de aanval klinkt.
Dan ben je niet bezig met weten.
Weten wordt malen wordt twijfel.
Twijfel is dodelijker dan mosterdgas.
- COACH Zie jij twijfel als iets negatiefs?
- SOLDAAT Twijfel is dodelijker dan mosterdgas.
- COACH Hm.

- SOLDAAT Je bent het er niet mee eens?
- COACH Het maakt niet uit wat ik vind.
- SOLDAAT Maar je bent het er niet mee eens.
- COACH Twijfel scherpt je geest.
- SOLDAAT Twijfel *gets you killed*.
- COACH Het zal 'm in de context zitten.
- SOLDAAT Sein voor de aanval, bijvoorbeeld.
Dat geeft context, geeft kader, richting: vooruit,
de frontlinie, door alle obstakels, vuur of vlees,
ik zie hem nog in z'n rozentuintje staan,
stomverbaasd starend naar het lemmet in zijn maag,
z'n rozen onder allerlei lichaamssappen.
- Kots. Bloed. Stront.
- Vrouw achter het keukenraam.
Paniek natuurlijk. Snap ik.
Ik gebaar zo, met m'n handen zo, zo van rustig.
Maar gillen. Gillen!
- COACH En wat doet dat met je?
- SOLDAAT Da's wel een *trigger* natuurlijk.
- COACH De meeste mensen in zo'n situatie
kiezen een van de volgende strategieën:
óf je kan de schuld leggen bij de ander,
of je kan bij jezelf te rade gaan.
- Nou. Welke van die twee strategieën
leidt tot zelfontwikkeling denk je?
- SOLDAAT Zo binair is het niet.
- COACH Niet?
- SOLDAAT Ik zit in een bevel-is-bevel-situatie,
wie het sein niet opvolgt
wordt in de rug geschoten.
- COACH Juist.
- SOLDAAT Aan de inslagwond kan je zien
of een lijk bij leven laf was of lef had.
- COACH En dat is niet binair?

SOLDAAT Ik krijg geen kogel in mijn rug,
wanneer ik neergeschoten word
krijg ik het staal gloeiendheet in mijn bek.

COACH Wie geeft het bevel?

SOLDAAT Hoe bedoel je?

COACH “Bevel-is-bevel”.

SOLDAAT Ja.

COACH Wie is de bevelhebber?

De soldaat is even in de war.

SOLDAAT Ik heb hier helemaal geen tijd voor,
vragen en antwoorden,
therapeutische gezelschapsspelletjes,
observatie, beoordeling, rapportage,
ik zit in een gevechtshandeling.

COACH Een gevoel van urgentie.

SOLDAAT Die vrouw achter het keukenraam
die staat daar nog steeds te gillen.

En dat kan de vijand horen.
Der Feint hört mit.

COACH Wie is dan de vijand?

De soldaat is weer even in de war.

SOLDAAT Dat is niet relevant, dat bepaal ik niet,
de vijand is wie er aan de andere kant
van de frontlinie staat.

Jij zou het ook kunnen zijn.

COACH Hm.

SOLDAAT Burgers doen aan van die nuances,
maar wanneer de kleefmijnen om je oren vliegen
en de paarden om je heen aan flarden worden geschoten
dan maal je niet om grijs gebied.

COACH Wat is het verschil tussen een soldaat en een burger,
als het de omstandigheden niet zijn?

SOLDAAT Eh...

COACH Je hoeft niet meteen antwoord te geven.

SOLDAAT Er zijn altijd omstandigheden.
COACH Er zijn altijd omstandigheden.
SOLDAAT Schrijf je dat op?
COACH Je vertelde over de vrouw achter het keukenraam.

De makelaar verschijnt.

MAKELAAR Mooi raam. Authentieke details. Ruime keuken.
Echt een *unique selling point* van dit huis.
SOLDAAT Best een aantrekkelijke vrouw.
MAKELAAR Met een ingebouwde, dubbele oven.
Als je er eenmaal een hebt, kan je nooit meer zonder.
SOLDAAT Jij niet, nee, jij zit achter het masker
van de professionele afstand, nee,
ik bedoel de weduwe achter het keukenraam.
Zomerjurkje. Positiejurkje.
MAKELAAR Appeltjesblauwzeegroen.
COACH Hoe weet je dat die vrouw weduwe is?
SOLDAAT Bijna-weduwe.
Haar man blaast net een van zijn laatste adems uit
in de rozentuin.
MAKELAAR Vanuit de slaapkamer met het Franse balkonnetje
heb je een heerlijk uitzicht over eigen tuin.
SOLDAAT Mijn laarzen plakken in zijn bloed.
MAKELAAR Koffie, iemand?
SOLDAAT Je vergeet het steeds,
hoeveel bloed er uit iemand kan komen.
Koffie, lekker, zwart graag.
MAKELAAR Puntje appeltaart?
SOLDAAT Het stinkt ook zo, als iemand sterft.
COACH Ik wil wel koffie,
melk geen suiker.
SOLDAAT Stront en bloed,
ik ga per ongeluk op zijn gezicht staan,
mijn laars drukt zijn schedel in.
MAKELAAR Geen appeltaart?

SOLDAAT Zij grijpt naar haar buik.

Ja, lekker, appeltaart.

Haar gezicht is verwrongen,
alsof ze de werkelijkheid uit wil spugen.

COACH Doe mij eigenlijk ook maar een puntje.

MAKELAAR Komt eraan.

COACH Ik ren vanavond wel een extra rondje.

MAKELAAR Hahaha!

De makelaar verdwijnt.

SOLDAAT Vind ik een van de mindere aspecten
aan het werk in mijn sector.
Niet het doden, *mind you*, dat hoort erbij,
dat weet je van tevoren,
maar de emoties.

COACH Heb je moeite met emoties?

SOLDAAT Maar ik moet nu een beslissing nemen,
of nou ja nee die beslissing neemt mij
nog voor ik die beslissing kan rechtvaardigen.

Grappig woord trouwens beslissing,
omdat er 'slissen' in zit,
wat echt klote is als je beslissing moet zeggen.

Dus die kogel is de loop al uit
voor ik zie dat die vrouw met jong is geschopt,
al weet ik niet of dat de uitkomst had beïnvloed.

Versneld misschien.

Ik bedoel.
Het sein voor de aanval had geklonken.
En wie betaalde nog altijd de helft van de hypotheek?

COACH Jij?

SOLDAAT Nota bene.

COACH Jij hebt daar gewoond?

SOLDAAT Dat had mijn ongeboren vrucht kunnen zijn.
Was het misschien ook wel.
Geen idee – wie houdt de tijd bij?

Ja dat doet me wel wat,
dat wil ik best toegeven.

Wat schrijf je nou weer op?

Ik ben veganist, trouwens,
ik compenseer het wel, ergens,
in het grotere geheel.

Ik kom hier niet voor een moreel oordeel.

COACH Ik zeg toch niks?

SOLDAAT Maar ik zie dat soort dingen hè.

Ik zie dat soort dingen.

3) SLIJTEN IS VERGETEN

GOD

Mensen vragen mij wel eens waar kom ik nou vandaan, en dan zeg ik: waar iedereen vandaan komt, natuurlijk, of je moet zó van het petrischaaltje de couveuse ingedoken zijn, haha, maar zijn we al zover, ik bedoel, ik heb gehoord van buitenbaarmoederlijke zwangerschappen, maar zijn die ooit voldragen? Ja toch nee niet dus. Buitenbaarmoederlijk ben je als baby zijnde nog meer parasiet dan normaalderlijk gesproken maar je zal het daglicht nimmerniet halen hoor!

Ja nee dat bedoel ik niet, zeggen die mensen dan, ik bedoel, waar kom ik nou echt vandaan bedoel ik. En dan zeg ik de kut - ja sorry, maar hoe moet ik het anders zeggen – de kut van je moeder! En dan een beetje giechelgeit, zij, en dan, nee, nee, ik bedoel écht écht vandaan, is er een soort hoogboven met van ongeduld trappelende aurazieltjes die hun ouders kiezen of een soort protoprimumordiaal waar haploïde gameten hun kans beiden zygoote te worden? Of hebben we het hier over een sixtijnse-kapelgelijke engeltjesverzameling waar cherubeske wezentjes staan filegeparkeerd, dikbilletje tegen dikbilletje in penseelstreek van Michelangelo, om hop zó de baar in te schuiven of is het eerder een abstractie? Een appeltjesgroenzeeblauwe gedachtevonk die op vleeswording wacht?

En dan zeg ik, god ja, wat zeg ik dan? Ik god? Ik zeg ken je spreuwen of haringen heb je wel eens een wolk van die beesten gezien? Hoe ze als één groot organisme door de lucht zwenken of het water wervelen, hoe ze elkaars beweging snappen voor ze hem zien, voelen voor je heb inzetten, hoe ze elkaar allemaal beïnvloeden zonder leider of volger of juist allemaal leider én volger, de hele school, zwerm, al die honderden, duizenden individuen die als één groter overstijgend wezen functioneren, ken je dat? Nou, soms valt er daar een uit, omdat 'ie niet functioneert, omdat 'ie te veel individu, niet in het geheel past, misfit, omdat het een disfunctioneel schepsel is. Die disfunctionele creaturen, die uit de Grote Gezamenlijkheid vallen, die ego zijn die ikke-ikke-ikke, aso, ook wel, ja zeg ik gewoon, die vallen deze wereld in, die, daar, daar, daar komt dat ik van jou vandaan, disfunctioneel, niet in staat samen te werken, niet bereid het eigenbelang voor het grote belang te op te offeren, ego's zonder agape, dat is wat een ik een mens maakt, maarja, maar goed, is ook allemaal onzin natuurlijk, welk recht denken mensen te hebben op beantwoording van hun oorsprongsvraag? Of überhaupt hè. Recht.

Maar goed, jij bidt niet zo vaak hè?

AMBER Ik weet niet eens of ik in je geloof.

GOD Ja, haha, grappig hè, vind ik leuk, om dan opeens de oproep te beantwoorden. Je denkt te veel na. Je probeert een antwoord te vinden op een vraag die geen antwoord heeft. Net als waar komt een ik vandaan is de vraag waar een ik heen gaat niet te beantwoorden. En al helemaal niet waarom.

AMBER Maar waarom?

GOD Ze kreeg geen leven. Dat was niet jouw schuld. Er was geen schuld. Er was. En toen was er niet.

Het spijt me.

Of nee. Er is geen spijt. Er is alleen. En er is niet. Nu voelt dat nog. Zo. Dat is normaal. Maar het slijt.

AMBER Ik wil niet dat het slijt.

GOD Je wil niet dat het slijt. Ook dat is normaal. Je wil dat het schrijnt. Altijd.

AMBER Slijten is vergeten.

GOD Ja. Maar het slijt. En je vergeet.

AMBER Ik wilde niet eens een kind.

GOD Dat is niet relevant.

AMBER Nu wel.

4) RAUWE TONIJN

Amber en Frenkie zitten in een restaurant.

- FRENKIE Volgens mij is deze tonijn niet duurzaam gevangen,
- AMBER Hmm...
- FRENKIE Ik heb ze nog expliciet naar gevraagd.
Pole and Line.
Er staat hier niks.
- AMBER Ja...ik...
- FRENKIE Stel je voor dat ze hier blauwvistonijn serveren.
Dat wil je toch niet op geweten hebben.
- AMBER Bestel...
- FRENKIE Pole and Line vangst.....

Als het niet zo verdomd lekker was.
- AMBER Bestel nou maar!
- FRENKIE Nee zo makkelijk gaat dat niet.
Niet met zulke prijzen.
Echt niet.
Ober!
- AMBER Bestel dan maar gewoon iets anders!
- FRENKIE Daar gaat het niet om!
Je bent wat je eet.
Wist je dat in de afgelopen 50 jaar...
- AMBER Nee dat wist ik niet! En ik hoef het ook niet te wisten.
Bestel iets.
Eet iets.
Dan kunnen we zo snel mogelijk weer weg.
- Stilte*
- FRENKIE Dit was wel jouw idee.
- AMBER Mijn idee...
- FRENKIE Ze hebben hier wel een pastinaaktaartje.
- AMBER Pastinaak...
- FRENKIE Ik hoop maar dat dat de pastinaak wél duurzaam geteeld is.

AMBER Taar...tje

FRENKIE Het is niet echt het seizoen,
maaarrrrr voor deze ene keer.

AMBER Ik denk dat ik vandaag de tonijn neem.

FRENKIE Excuse me?

AMBER De shashimi.

FRENKIE Dat kan nog niet.
Het is niet het sei...

AMBER Zo vers mogelijk.

FRENKIE Luister je wel?
Dit kan onmogelijk Pole and Line zijn gevangen.

AMBER Rauw.

Pauze

FRENKIE Waar ben je mee bezig?

AMBER Waar ben ik mee bezig?

FRENKIE Het was een ongelukje.

AMBER Een gelukje bij een ongelukje bij een gelukje...

FRANKIE Laten we gewoon bestellen.

AMBER Blijkbaar wil ik vandaag tonijn eten.
Want jij wil ook zo nodig tonijn eten.

FRANKIE Waar blijft die ober nou?

AMBER Blijkbaar wil ik morgen ook tonijn eten.

FRANKIE Ober!

AMBER Blijkbaar vind jij dat ik morgen ook
tonijn moet kunnen eten.

FRENKIE Ik loop anders even naar hem toe.

Frenkie staat op om naar de ober te gaan.

AMBER Blijkbaar wil jij dat ik elke dag
gore rauwe tonijn moet kunnen eten!

FRENKIE Jezus, het is maar tonijn.

AMBER Je eigen zus.

FRANKIE Lekker volwassen weer.

AMBER Ik wil dus geen nog tonijn eten.

FRANKIE Het was jouw idee om hiernaartoe te komen.
Zodat we 'het' er even niet over hoeven te hebben.

Amber pakt menu kaart en wijst gerechten aan.

AMBER Ik wil geen Tiramisu.
Ik wil geen Italiaanse kaas.
Ik wil die Franse stinkerd niet.
Spaanse schapenkaas lust ik sowieso niet.
Ik wil sushi niet.
Ook niet part-time.

FRANKIE Maar het kan nu wel als je er trek in hebt.

AMBER Maar ik wil het niet kunnen.

FRANKIE Je mag zelf bepalen...

AMBER Nee!
Nu niet liegen.
Het kwam jou wel heel goed uit!

Met je kut-tonijn.

Stilte

FRENKIE Ik kijk even waar de ober blijft.

Frenkie loopt weg.

5) BIJ TAXI RECHTDOOR

Amber zit op de achterbank van een taxi. Er is stilte.

- TAXI Mensen vragen mij weleens:
Taxi, je komt.
Je gaat.
Je pikt op.
Je zet af.
Heb je een bestemming?
- Nou ja, zeg ik dan, af en toe pik ik niemand op.
Zet ik niemand af.
Dan rij ik gewoon rond.
- Maar weet je waar je dan naartoe rijdt?
Vragen ze me daarna.
- Tja, soms moet ik natuurlijk ook naar de WC.
- Maar dat kan nou nooit tijdens het komen en gaan.
Ook niet bij het wegbrengen en afzetten.
Alleen daartussen.
- Hmm, het toilet als bestemming?
Niet als ik niet moet.
Maar wel als ik wel moet.
- Eigenlijk zou ik die vraag moeten stellen.
Welke kant wil je eigenlijk op?
- AMBER Naar huis dacht ik.
- TAXI En welke kant is dat?
- AMBER Maakt dat wat uit?
- TAXI Niet altijd.
- AMBER Rij maar een stukje.
- TAXI Zal ik de verwarming wat hoger zetten?
Je zult het wel koud hebben.
- AMBER Ja.
- TAXI En je hebt geen handtas bij je?
- AMBER Dat is niet relevant.
- TAXI Nu wel.

Het is even stil.

TAXI De taxirit moet wel betaald worden.

AMBER Rij terug naar het restaurant dan.

TAXI Linksaf of rechtsaf?

AMBER Ik...ik weet het niet.
Ga maar eerst rechtdoor.

Ik dacht dat ik het wel wist trouwens.
Dit is niets voor mij.
Niet schrikken zei hij.
Een ongelukje kan gebeuren!
Niet schrikken.
Het glas is nog halfvol.
En je kunt het nog altijd bijvullen.
Dan moet het wel goedkomen toch?

Ik dacht toen dat ik het niet wilde.
Maar ja.
Accepteer het en leef!
Het is goed voor je relatie.
Je hoeft nu in ieder geval die keuze niet meer te maken.

Maktub.

Gewoon rechtdoor blijven gaan.
Oorspronkelijke route.
Maar ik wilde nog zoveel meer.
En dat waren geen zijweggetjes.
Geen afslag.
Maar goed, je kunt altijd rechtdoor blijven rijden zei hij.
Weghalen?
Moest ik zelf weten.
Alsof het mijn keuze alleen was.

Hij is niet eens vegetariër.
Doet maar alsof.

Van alle dingen op het menu bestelt hij tonijn.
Tonijn!

TAXI Dat is niet vegetarisch nee.

AMBER Nee nee, dat was het enige dat ik me permitteerde.
Duurzaam gevangen tonijn.
In het juiste seizoen.

Maar daar was ik dus mee gestopt.
Sigaretten, rode wijn.
Dat mocht niet meer...
Maar hij bestelt dus tonijn.
En dan nog vragen of het duurzaam
gevangen was.
Was het niet duidelijk dan!

Ik was nog niet klaar voor om weer
rechtdoor te gaan snap je!
Fucking tonijn.
Alsof het mijn keuze alleen was.

TAXI En hoe heb je je keuze kunnen maken?

AMBER Iemand was me voor.
Ik wilde die afslag niet nemen.
Maar eigenlijk ook niet meer terug.

En dat wist hij. Dat wist hij.

De Taxi snijdt door de straten van de stad in stilte.

TAXI En heb je al een bestemming?

AMBER Stop maar bij de brug.
Amber stapt uit de taxi.

AMBER Rij maar terug naar het restaurant.

TAXI Kop of munt?

AMBER Pardon?

TAXI Kop of munt?

AMBER Kop?

TAXI Je gaat rechtsaf naar huis.

AMBER Maar ik wil niet naar huis.

TAXI Dan ga je linksaf.

WRIJVING

6

Amber schrikt ineens van een doffe klap en wordt bezweet wakker naast haar bed. Ze grijpt naar haar hoofd. Het is nog pikdonker op de kamer. Frenkie is inmiddels ook wakker geschrokken door de klap.

FRENKIE Gaat het?

AMBER Onze baby is in de hemel, volgens mij ben ik even dood geweest.

FRENKIE Wat nu weer. Dit moet echt stoppen Amber.

Frenkie springt het bed uit en knipt het licht aan. Zijn gezicht is rood aangelopen van de irritatie. Hij pakt Amber hardhandig vast aan haar arm en zet haar neer op het bed. Amber rukt haar arm los.

AMBER Ik heb zo lang op je gewacht, waarom heb je mij niet even laten weten dat je naast me lag. Je hebt ook het licht gewoon uitgedaan!

FRENKIE Slapen doe je in het donker! Ik werk me kapot, het enige wat jij kunt doen is mij gek maken deze onzin. Nog even en we gaan helemaal niet verhuizen.

AMBER Een kleiner huis is ook al goed. We zijn toch niet meer met ons drieën.

FRENKIE Niet weer Amber, niet nu! Ik ben moe, ik ga nu slapen!

Frenkie pakt zijn kussen en haalt een laken uit de kast, loopt de kamer uit en slaat de deur dicht.

7

De volgende ochtend in de slaapkamer. Amber heeft niet geslapen en kijkt somber naar de lege plek naast haar in bed. Ze staat op en trekt haar badjas aan, knipt het nog altijd brandende licht uit en opent de deur naar de woonkamer. Ze gaat aan het voetend van de bank zitten en staart naar Frenkie die nog slaapt met het laken half over zijn gezicht getrokken. Hij heeft zweetdruppels op zijn voorhoofd. Amber trekt voorzichtig het laken iets van hem af en ziet op zijn blote borstkast zijn gsm liggen. Amber ziet een whatsapp van Victor op het vergrendelde scherm. Daarachter ziet ze een emoticon van een schaterlachende emoticon en een hartje. Frenkie wordt wakker en schrikt van het vroege ochtend tafereel dat zich vlak voor zijn neus afspeelt. Hij grist zijn gsm weg uit Ambers handen.

AMBER Wie is Victor?

FRENKIE Wat doe je?

AMBER Nou?

FRENKIE *(sissend)* Ga weg, of ik trap je van de bank af.

AMBER Het wordt steeds erger met jou, je lijkt wel bezeten.

FRENKIE Moet je horen wie het zegt! Met je uit het niets geflipte spiritualiteit syndroom.

AMBER Wist jij dat er ooit iemand vermoord is in dit huis?

FRENKIE Nog niet, maar als je zo doorgaat..

AMBER Serieus?! Je eigen zus durft hier niet eens meer te komen, zo bang is ze van dit huis. Ik geloof dat zij ook voelt dat er hier een bepaalde energie rondhangt.

FRENKIE Dat is een mooie smoes van haar, omwille van jou. Geloof daar maar in.

AMBER Ik voel gewoon dingen die niet kloppen. Ik droomde dat ik een gesprek had met God. Daarna zat ik in een taxi die mij ineens naar mijn eindbestemming bracht, een brug aan de linkerkant van het park. Volgens mij ben ik gesprongen, het leek alsof ik in een diepe afgrond viel.

FRENKIE Het zit allemaal tussen je oren.

Dan gaat de deurbel, Frenkie staat meteen op en opent de voordeur. In de deuropening staat een zwarte vrouw met lange bruine dunne vlechten in een sexy blauwe sportoutfit. In haar handen heeft ze een transparante tas die gevuld is met croissants, vruchtensap en een paar groene appels.

SHIRLEY Goedemorgen, ben je ready?!

FRENKIE Hi, oh nee wat stom! ik ben helemaal vergeten dat we samen zouden gaan sporten, kom binnen. We zijn net wakker.

Shirley loopt samen met Frenkie de woonkamer in en omhelst Amber die nog op de bank zit. Shirley kijkt haar overbezorgd aan en maakt aanstalten om Amber over haar wang te aaien. Amber deinst iets naar achteren, staat direct op en richt zich tot Frenkie.

AMBER Ik ga douchen.

Amber loopt weg uit de woonkamer en Shirley neemt plaats op de bank, kijkt Frenkie aan en onderdrukt haar lach.

SHIRLEY Alweer ruzie?

Frenkie maakt een stilte gebaar naar Shirley. We horen de douche aan gaan op de achtergrond. Frenkie sluit de deur van de woonkamer zachtjes. Met een onderdrukte toonhoogte praten ze verder.

FRENKIE Ze is compleet de weg kwijt. Nu spookt het hier ineens. Zo erg dat slapen haar alleen lukt als het licht aan blijft.

SHIRLEY Het is ook niet niks om ineens niet meer zwanger te zijn. Wat denk je wel niet dat het met een vrouw doet?

FRENKIE Het had nog geen gezicht, niet eens een naam. Maar wel een garderobe waar je u tegen zegt en allerlei andere onzin.

SHIRLEY Dat zeg ik, hormonen hebben tijd nodig. Maar goed, jij had dit ook gewoon kunnen voorkomen.

FRENKIE Het was een ongelukje.

SHIRLEY Waarom zit je nog in deze relatie?

FRENKIE Het is gewoon toevallig zo gelopen, dat weet je.

Frenkie gaat naast Shirley zitten. Ze kijken elkaar een aan.

SHIRLEY Toevallig? liefde is geen toeval.

FRENKIE In dit geval is het een keuze door een samenloop van omstandigheden.

SHIRLEY Nee, het is een keuze om nooit openlijk voor mij uit te durven komen. Om niet naar je hart luisteren. Jij kijkt niet kleurenblind naar de liefde. Alleen maar uit angst voor de beoordelingen van mensen uit jouw wereld.

FRENKIE Dit was er al Shirley. Ik kan niet zomaar weg zonder enige aanleiding. Jullie zijn nu toch ook vriendinnen? Ik kan dit nu echt even niet hebben hoor. Je was toch inmiddels oké met alles? Praat alsjeblieft met Amber, doe het voor mij. Jij kunt altijd zo goed tot haar daar doordringen.

SHIRLEY Is dat het wat je echt wilt?

Frenkie geeft geen antwoord en kijkt naar de grond.

SHIRLEY Prima, ik zal jullie nog een laatste keer helpen. Vanavond praat ik wel weer met haar. Misschien moet je maar eens op zoek naar een andere "Victor".

Shirley's opgewekte houding is omgeslagen. Er kan geen lachje meer vanaf. Shirley staat op en loopt naar de deur. Shirley vertrekt en slaat de deur iets te hard dicht.

8

In de woonkamer. Het is avond, het regent en het onweert. Amber zit op de bank voor de televisie met een deken over zich heen. Ze is niet op haar gemak en schrikt telkens van de bliksem. Amber begint zenuwachtig te zappen. De elektriciteit valt uit en Amber verstijft van angst. Elk klein geluidje klinkt ineens veel meer verdacht dan anders. We horen de klok aan de wand hard tikken en het begint steeds harder onweren. We horen een baby huilen, steeds luider en luider. De geluiden vermengen zich door elkaar heen en vormen samen een onheilspellend kabaal. Amber drukt haar oren dicht en duikt onder de deken. Er wordt hard geklopt op de voordeur. Amber komt onder de deken vandaan en blijft doodsbang zitten met grote verschrikte ogen. Het geklop gaat over in gebonk.

SHIRLEY Amber?! Hallo?!

Amber is opgelucht en maakt meteen de deur open. Shirley komt binnen en trekt haar natte jas en schoenen uit bij de voordeur.

SHIRLEY Oh, wat een vies weer zeg! De bel doet het niet hoor! En hey, waarom zit jij in het donker?

AMBER Ik heb geen stroom, geen kracht...alles gaat dood hier. (snikkend) Ik ben zo moe.

SHIRLEY Oh lieverd, ga zitten. Maak je niet druk ik ben er voor je.

Shirley haalt uit haar tas een pak witte kaarsen. Ze steekt een kaars aan en schenkt een glas water in die ze ernaast neerzet op de salontafel. Amber wil er een slok van nemen.

SHIRLEY Nee, laat staan! Die is niet voor jou.

Shirley schenkt in de keuken twee glazen rode wijn in.

SHIRLEY Die kaars en dat glas water dient om symbolisch de weg te verlichten voor de geest van de overledenen.

AMBER Jij voelt het dus ook? Is er echt ooit een moord gepleegd in dit huis, weet jij daar iets van?

SHIRLEY Ik heb dat nog nooit gehoord, laat je niet gek maken door indianenverhalen. Deze kaars branden we voor de baby, het zal je ook helpen om het een plekje te geven. Zo doen we dat in de Surinaamse cultuur. Zeg, slaap jij wel genoeg?

AMBER Ik slaap prima.

- SHIRLEY Het is oké hoor Amber, je hoeft voor mij de schijn niet op te houden. Frenkie heeft mij alles verteld. Waarom heb je mij niet gezegd dat je het zo moeilijk hebt? Ik ben er toch altijd voor je?
- AMBER Je doet alsof we elkaar al twintig jaar kennen. Je bent met Frenkie opgegroeid, niet met mij.
- SHIRLEY Dat wil niet zeggen dat ik minder om jou geef. Frenkie is zo bezorgd om je. Hij is alleen maar met jou bezig. Besef je dat wel?
- AMBER De makelaar doet hard zijn best voor ons, dus het komt goed.
- SHIRLEY Frenkie is hier opgegroeid, ik denk toch dat hij hier liever hier wilt blijven wonen.
- AMBER Genoeg over mij. Hoe gaat het met jou? Hoe is het met de liefde?
- SHIRLEY Ik eh, ik heb iemand op het oog.
- AMBER Oh wat fijn! Vertel!!
- SHIRLEY Ach, ik kan er nog niet zoveel over zeggen. We zijn pas sinds kort aan het daten.
- AMBER Hoe ziet hij eruit, hoe heet hij?!
- SHIRLEY hm, eh hij heet Victor. Ik wil het er liever nog niet over hebben. Dat brengt ongeluk.

Shirley schenkt snel wijn bij en duwt het glas in Amber's handen. Amber kijkt bedenkelijk en valt stil.

- AMBER Lief dat je die kaars hebt gebracht, maar ik vind het toch fijn als het licht aan is. Kun je alsjeblieft de elektra weer aan zetten? De stoppenkast zit achter de voordeur.
- SHIRLEY Het is goed voor je om in het donker net zo sterk te zijn als in het licht. Drink lekker je wijn op.
- AMBER Ik wil gewoon televisiekijken.

Amber maakt aanstalten om op te staan. Shirley houdt haar tegen.

- SHIRLEY Nee wacht, ga even zitten. Ik moet je iets vertellen over Frenkie.
- AMBER Wat dan?
- SHIRLEY Hij is echt overspannen en nogal in de war. Ik weet niet hoe lang hij dit nog volhoudt.
- AMBER We zijn beiden gewoon een beetje verdrietig en gestrest. Maar wij slaan ons er wel doorheen.
- SHIRLEY Ik vond hem nu wel anders klinken hoor. Ik wil gewoon eerlijk tegen je zijn en niks voor je achterhouden. Hij heeft me wel wat dingen verteld, dingen waarover hij twijfelt en waar hij eigenlijk flink mee zit.

- AMBER Oh ja?
- SHIRLEY Hou je echt van hem?
- AMBER Ja, natuurlijk.
- SHIRLEY Het is namelijk nog maar de vraag of hij bij je blijft.
- AMBER Heeft hij dat gezegd?
- SHIRLEY Zoiets, maar ik wil je graag helpen. Ik zie hoe moeilijk je het hebt.
- AMBER Wat zei hij dan precies?
- SHIRLEY Dit gesprek blijft tussen ons oké? Ik heb hem echt beloofd dat ik je dit niet zou vertellen. Hij twijfelt heel erg over zijn gevoelens voor jou.
- AMBER Echt?
- SHIRLEY Lieverd, luister naar je intuïtie. Misschien moet je even uit deze relatie. Ik denk dat het wel goed voor jullie zal zijn om even een time out te nemen. Het zal zeker goed voor hem zijn om te beseffen wat hij heeft. In zijn beleving doe jij nu gewoon steeds gekker.
- AMBER Gekker?! Hoe kan hij dat nou zeggen! Mijn hele leven draait zowat om hem. Ik ben er altijd voor hem.
- SHIRLEY Ja, het is echt belachelijk. Mannen kunnen zo oneerlijk zijn. Dit verdient jij echt niet. Ik ben zo blij dat ik je dit eindelijk kan vertellen. Ik schrok er ook van om je vanochtend zo te zien, vandaar.
- AMBER Ik snap er echt niks van...ik vind dat hij..eh..hij..
- Shirley kijkt toe hoe Amber ineens onwel wordt.*
- SHIRLEY Gaat het?
- AMBER Pfff, wat een sterke wijn. Wacht ik moet even liggen hoor.

Amber sluit haar ogen terwijl ze verder brabbelt. Shirley blijft roerloos zitten en kijkt naar Amber terwijl ze rustig nog een slok van haar wijn neemt. Ze blaast de kaars uit. Amber stopt met praten. Het geluid van het onweer wordt luider en de klokslagen klinken harder. In de flitsende flikkerende verlichting van de bliksem zien we hoe Shirley het sierkussen van de bank oppakt en het op het gezicht van Amber wil gaan drukken. Plotseling horen we de voordeur open en dichtslaan. Shirley legt vlug het kussen terug en gaat zitten op de bank alsof ze slaapt. Frenkie komt binnen. Hij knipt het licht aan, het blijft donker. Hij schakelt de elektra weer in en loopt zachtjes naar Shirley toe en schudt haar voorzichtig wakker.

- FRENKIE Hey! hey.
- Shirley opent haar ogen en kijkt om zich heen. Shirley en Frenkie fluisteren.*
- SHIRLEY Hi, hoe laat is het?

FRENKIE Half negen. En?

SHIRLEY Ze is erg verward en uitgeput. Het gaat echt niet goed met haar. Het is nog veel erger dan ik dacht.

FRENKIE Ik ga hulp zoeken, dit kan zo niet langer.

SHIRLEY Dat lijkt me het beste. Ik moet alleen echt weg nu. Bel me, oké?

FRENKIE Zal ik doen.

Shirley omhelst Frenkie, geeft hem een tedere zoen op zijn wang en vertrekt. Frenkie staart even naar Amber, tilt haar op en brengt haar naar de slaapkamer. Ze wordt versuft wakker als hij haar toedekt in de donkere slaapkamer. Het onweert nog steeds.

AMBER *(ratelt met een dubbele tong)* De wijn smaakt naar kaarsvet daarom moet het licht aan. Aan, niet meer uit. Ja, want in het donker heb ik het koud, ijskoud. In het donker gaat alles dood. Omdat de baby geen kleertjes aan heeft huilt ze steeds. Ze is steenkoud en huilt zonder tranen. Ze heeft geen gezicht.

FRENKIE Ga maar slapen, ik blijf bij je.

Frenkie trekt zijn kleding uit en gaat naast Amber liggen. Amber klampt zich aan hem vast en ze vallen samen in slaap.

9) TWIJFEL GETS YOU KILLED 2

SHIRLEY zit op of aan een fitness apparaat. Naast haar zit, nog steeds onberispelijk gekleed en zeer professioneel in doen en laten, de coach. Zij observeert haar.

- SHIRLEY Hij houdt niet van haar.
Laten we eerlijk zijn.
Of niet. Natuurlijk. Waarom zouden we.
Eerlijkheid is de nieuwe leugen.
Als ik eraan denk gaan mijn handen weer trillen.
Sorry.
- COACH Je hoeft je in dit gesprek niet te verontschuldigen.
- SHIRLEY Aanval is de enige verdediging als je met je rug tegen de muur staat.
Je moet naar voren, wachten is verliezen.
Dat snap je alleen als je weet wat het is om 1-0 achter te staan voordat de wedstrijd
begonnen is. Maar we hebben het er niet over.
Dat telt zogenaamd niet mee.
Prima. Hoeft niet, ik wil geen begrip.
Ik wil geen troost.
Ik wil gewoon niet meer verliezen.
- COACH Dat kan ik me voorstellen.
- SHIRLEY Oh?
- COACH ...
- SHIRLEY Ik heb het te vaak gezien.
Dan noem je het beest bij de naam, en ineens stopt het gesprek. Meteen.
Iedereen boos, of bang, of verdrietig. Allemaal jou schuld, jij hebt het gedaan.
En hij is gewaarschuwd.
Of:
je laat het met rust en je hoopt op voortschrijdend inzicht. Vroeg of laat komen
dingen aan het licht toch? Dat weet je. Maar wanneer?
En is het dan nog op tijd voor jou?
Weten wordt malen wordt twijfel. Twijfel is dodelijker dan mosterdgas.
- COACH Zie jij twijfel als iets negatiefs?
- SHIRLEY Twijfel is dodelijker dan mosterdgas.
- COACH Hm.

- SHIRLEY Je bent het er niet mee eens?
- COACH Het maakt niet uit wat ik vind.
- SHIRLEY Maar je bent het er niet mee eens.
- COACH Twijfel scherpt je geest.
- SHIRLEY Twijfel gets you killed.
- COACH Het zal 'm in de context zitten.
- SHIRLEY Context.
Over een ding kan geen twijfel bestaan: waar twee mensen zijn is er een de winnaar en een de verliezer, snap je? Ik mag haar. Echt. Maar ze kent hem niet. Ze is niet tegen hem opgewassen. Hij gebruikt haar om een winnaar te zijn. Dat doet hij met iedereen En hij mag - niet - winnen. Godzijdank is dat kind er niet gekomen. Het is aan de dans ontsprongen.
- Amber voelt schuld, ze heeft pijn. Drama. Dat zal alleen maar erger worden. En hij, hij zal het blijven voeden. Zij wordt zijn dekmantel, en dat beseft ze niet.
- COACH En wat doet dat met je?
- SHIRLEY Da's wel een trigger natuurlijk.
- COACH De meeste mensen in zo'n situatie kiezen een van de volgende strategieën: óf je kan de schuld leggen bij de ander, of je kan bij jezelf te rade gaan. Nou. Welke van die twee strategieën leidt tot zelfontwikkeling denk je?
- SHIRLEY Zo binair is het niet.
- COACH Niet?
- SHIRLEY Ik ben aan dat punt voorbij. Er is voor mij nu maar een strategie. Naar voren. Wie niet handelt wordt in de rug geschoten.
- COACH Juist.
- SHIRLEY Aan de inslagwond kan je zien of een lijk bij leven laf was of lef had.
- COACH En dat is niet binair?

- SHIRLEY Ik krijg geen kogel in mijn rug,
Als ik neergeschoten wordt, zal het recht in mijn gezicht zijn,
met mijn handen om de keel van de schutter.
- COACH Voor wie doe je dit?
- SHIRLEY Hoe bedoel je?
- COACH Voor wie?
- SHIRLEY Ja.
- COACH Voor wie?
(Shirley is even in de war.)
- SHIRLEY Ik heb hier helemaal geen tijd voor,
vragen en antwoorden,
therapeutische gezelschapsspelletjes,
observatie, beoordeling, rapportage,
ik zit midden in de strijd.
- COACH Een gevoel van urgentie.
- SHIRLEY Er moet nu iets gebeuren. Het is aan mij.
- COACH Wie is dan de vijand? Of wat?
(Shirley is weer even in de war.)
- SHIRLEY Alles wat mij in mijn missie tegenhoudt.
Jij zou het ook kunnen zijn.
- COACH Hm.
- SHIRLEY Jullie doen aan van die nuances,
Omdat je je het kan veroorloven
maar wanneer je staat waar ik sta
dan maal je niet om grijs gebied.
- COACH Wat is het verschil tussen jou en mij,
als het de omstandigheden niet zijn?
- SHIRLEY Eh...
- COACH Je hoeft niet meteen antwoord te geven.
- SHIRLEY Er zijn altijd omstandigheden. Dat is precies mijn punt.
- COACH Er zijn altijd omstandigheden.

- SHIRLEY Schrijf dat op.
- COACH Je vertelde...
(Shirley telefoon gaat)
- SHIRLEY Wacht ff ... het is mijn makelaar.
- MAKKELAAR Hij ziet er van af.
- SHIRLEY Hij ziet er van af.
- MAKKELAAR Hij wil het huis niet meer verkopen.
- SHIRLEY Dacht ik al. Hij wil daar sowieso niet weg.
Hij moest weg vanwege haar, zij voelt zich niet goed in dat huis.
Toen ze zwanger werd kon hij daar niet meer omheen.
Nu is ze zwak, kwetsbaar, kan hij zijn zin doorzetten en zullen ze blijven.
Maar mijn bod moet blijven staan. Je weet het nooit.
- MAKKELAAR Ik hou het achter de hand.
- COACH Weet hij dit?
- SHIRLEY Natuurlijk niet, wat denk je? Ik doe het niet onder mijn eigen naam.
Als hij dit wist.
- MAKKELAAR Tuin. Serre. Ruime kelder. Heel mooi object.
- SHIRLEY Ik ben naast het huis opgegroeid. We speelde van kinds af aan samen in de tuin.
In de kelder mochten we niet komen.
Er zijn nog maar twee mensen die weten waarom.
Dat is hij. En dat ben ik.
- COACH Koffie?
- MAKKELAAR Als het zou kunnen...Ik kan wel een bakkie gebruiken *(lacht om zijn eigen grap)*
- SHIRLEY *(in gedachte)* Je vergeet het steeds, hoeveel bloed uit iemand kan komen.
(weer bij) Koffie, lekker, zwart graag.
- MAKKELAAR We bellen.
- SHIRLEY Ja.
(Ze hangt op.)
- SHIRLEY Daar heb ik soms moeite mee.
Niet het doden, mind you, dat hoort erbij, dat wist ik van tevoren,
maar de emoties.

COACH Heb je moeite met emoties?

SHIRLEY Maar ik moet een beslissing nemen,
of nou ja nee die beslissing neemt mij
nog voor ik die beslissing kan rechtvaardigen.
Grappig woord trouwens beslissing,
omdat er 'slissen' in zit,
wat echt klote is als je beslissing moet zeggen.
Maar met het kussen op haar gezicht
besepte ik opeens dat het net zo goed andersom had kunnen zijn.
Terwijl het eigenlijk niets met haar te maken heeft. Ik mag haar. Echt.
Maar ze heeft pijn, dat kan ik niet aanzien. Ik kan niet tegen pijn.

COACH Jij?

SHIRLEY Nota bene.
Ik werp mij tussen hem en de wereld. Hij mag niemand meer aanraken.
Ik wil dat hij valt. Het is oorlog.
Maar ik mag haar. Echt.
Als ik dacht dat het anders kon zou ik het anders doen.
Maar ik weet niet of het anders kan.
Wat schrijf je nou weer op?
Ik ben veganist, trouwens, ik compenseer het wel, ergens,
in het grotere geheel. Ik kom hier niet voor een moreel oordeel.

COACH Ik zeg toch niks?

SHIRLEY Maar ik zie dat soort dingen hè. Ik zie dat soort dingen.

10) BEAUTY AND THE BEAST

Amber en Frenkie zijn nog in bed. Amber slaapt. Frenkie is wakker. Hij zit en kijkt naar hoe ze slaapt.

FRENKIE Hey.

AMBER *(Amber ontwaakt uit diep sllap)*
Hey.

FRENKIE Ik wil het er even over hebben.

AMBER Oh...Sorry. Sorry.
Ik moet je er niet over lastig vallen, ik weet het. My bad.

FRENKIE Nee. Ik moet beseffen dat je het niet zomaar achter je kan laten.
Ik heb me vreselijk gedragen. Het zal niet meer gebeuren.

AMBER Ik weet het gewoon niet Frenkie, dat is het, ik voel van alles, ik kan er niks mee...

FRENKIE Het heeft tijd nodig. Je hebt rust nodig.
Wij hebben rust nodig.
Ik heb besloten dat we even niemand zien, helemaal niemand.

AMBER Niemand?

FRENKIE Niemand.

AMBER Mijn moeder weet niet eens dat ik zwanger was.

FRENKIE Daarom juist.
Ze hoeft het niet te weten.
Elk gesprek hierover maakt het nog meer een ding.
Van ongelukje naar ongeluk. Dat moet je niet willen.
We moeten dit nu even samen uitzingen. Rust.
Even niemand zien. Geen familie, geen vriendinnen...

AMBER Shirley?...

FRENKIE Shirley wel. Ze is op de hoogte, ze kan je helpen, ze kan ons helpen.
Shirley wel. Verder niemand.
We gaan dit samen aan.
Ik ben bij je. Ik blijf bij je.

AMBER Oh Frenkie, dat je dit zegt. Dit doet me zoveel.

FRENKIE We gaan deze lange reis samen maken
Samen de tunnel in om helemaal aan het einde mooier en sterker tevoorschijn te komen. Jij en ik.

AMBER Frenkie...

FRENKIE We hoeven nergens heen, we hoeven niemand te zien. Quarantaine. Fokking quarantaine.
We beginnen vandaag.
(haalt zijn telefoon tevoorschijn)
Wat wil je eten...

AMBER Oh Frenkie...

FRENKIE Zeg het maar, tonijn, friet, pokebowl, roti ... het maakt nu even helemaal niets uit, je hoeft nergens meer op te letten, we zijn veilig, je bent vrij...

AMBER Maar Frenkie...

FRENKIE Nood breekt wet. Alles mag. Zeg het maar.

AMBER ...eh... Pokebowl. Met zalm. En extra mango.

FRENKIE Done.
(Hij opent spotify en tikt een playlist aan. De eerste tonen van Beauty and the Beast van Celine Dion & Peabo Bryson klinken in de slaapkamer.)
Hoor je? Onze lijst. remember?
(Hij springt van het bed, steekt zijn hand naar haar uit. Aarzelend komt ze uit het bed. Ze neemt zijn hand. Ze dansen.)

11) SLIJTEN IS VERGETEN 2

GOD Mensen vragen mij wel eens 'maar besta je eigenlijk wel?' en dan zeg ik: jij mag het zeggen. Want je mag het zeggen. Je mag het wat mij betreft helemaal zelf weten, als mens zijnde, natuurlijk. En dat is een kut antwoord - ja sorry, maar hoe moet ik het anders zeggen – het is gewoon kut. Want mensen die die vraag stellen zijn mensen die hopen dat ik niet besta. Het zijn mensen die heel goed weten dat ze over een grens heen zijn gegaan, hun eigen grens, en die hopen dat ze daar niet over ter verantwoording worden geroepen. Ze durven hun eigen oordeel over wat ze doen niet uit te spreken en willen dat een ander over laten, een 'hogere macht'. Ja daaag! Daar pas ik voor. Hier. Heb je een kut antwoord. Daar mag je het mee doen. Eerlijk: ik vraag het me zelf ook af hoor. Wat dat betreft zijn we niet zo heel verschillend, de mensen en ik. Ik twijfel vaak, ik ben onzeker. Dat geeft een beetje reliëf aan mijn bestaan. Alles je alles weet, weet je op den duur niets meer - omdat het toch niets meer uitmaakt. Dat getob, dat getwijfel, het is onvoorspelbaar. Ontroerend. Heerlijk. Daarom hou ik van mensen. Daarom doet het er eigenlijk niet toe of ik besta of niet, maar is het wel belangrijk dat je jezelf regelmatig die vraag stelt, snap je.

Het dwingt je om iedere keer opnieuw je eigen verantwoordelijkheid vast te stellen voor wat je doet, en waarom. En hoe.

SHIRLEY Een moreel oordeel.

GOD Dat zeg jij.

SHIRLEY Heb ik. Kwaad moet gestraft worden.

GOD Dat zeg jij.

SHIRLEY Hou met dat ge-spiegel. Ik word gek van dat ge-spiegel!

GOD Niets aan te doen. Dat is nu eenmaal mijn ding. Jullie zijn mijn evenbeeld remember?

SHIRLEY Laat maar zitten.

GOD Jij bidt niet zo vaak he?

SHIRLEY Twijfel is dodelijker dan mosterdgas

GOD Zij heeft nergens om gevraagd.

SHIRLEY Oog om oog. Oog om oog!

GOD Zij heeft geen schuld.

SHIRLEY Hij kent geen schuld. Hij kent alleen winnen en verliezen.
Iemand zonder grenzen kan je niet straffen, je kan hem alleen verslaan.
Ik wil hem verpletteren. Dat kost wat.

GOD Je twijfelt.

SHIRLEY Mag niet. Ik wil dat hij pijn kent. Ik wil dat hij voelt wat hij andere aan doet. Ik wil dat
het stopt. Zeg me dat ik gelijk heb.

GOD Je woede is normaal. Maar het slijt.

SHIRLEY Het mag niet slijten. Ik wil niet dat het slijt. Zeg me dat het niet mag slijten.

GOD Je wil niet dat het slijt. Ook dat is normaal.
Je wil dat het schrijnt. Altijd.

SHIRLEY Slijten is vergeten.

GOD Ja. Maar het slijt. Mensen vergeten.

SHIRLEY Dat mag niet.
Dan houdt het nooit op.

GOD Loslaten is ook stoppen.

SHIRLEY Nee. Loslaten is doodgaan. Deze woede is mijn leven, of wat ervan over is.
Want de rest is lang geleden in die kelder gebleven en zal er nooit meer uitkomen.
Hij gaat voelen wat dat betekent.

GOD Maar is dat wel relevant? Het ging nu om haar toch?

SHIRLEY Nee. Toch niet.

12) QUARANTAINE

Frenkie en Amber zitten inmiddels 2 weken in quarantaine. Geen contact met de buitenwereld, geen bezoek, geen nieuws, geen internet. Alleen Netflix en de Deliveroo-bezorgers.

AMBER Schatje.

FRENKIE Ja liefje.

AMBER Ik wil....

FRENKIE Laat me raden. Pasta.

AMBER Nee. Ik ben..

FRENKIE Ramen?

AMBER Ik ben er klaar voor.

FRENKIE Waarvoor?

AMBER Ik wil naar buiten.

FRENKIE Nee, nee, nee. Lieverd,
daar ben jij, zijn wij, nog lang niet klaar voor.

AMBER Schat luister. Ik vind het heerlijk om zo samen met je te zijn.
Je had gelijk. Dit was goed voor ons. We hadden het nodig.

FRENKIE Nou dan.

AMBER Nou, we kunnen ons toch niet eeuwig verstoppen?

FRENKIE Nog even. Ok. Nog heel even.

AMBER Nee, we moeten praten.

FRENKIE Praten? We praten continue.

AMBER Met een professional. Een therapeut.

FRENKIE Daar geloof ik niet.

AMBER Nee schat.. zo gemakkelijk kom je er niet vanaf.

FRENKIE Praat met Shirley.

AMBER Shirley is geen therapeut.

FRENKIE Zij kent ons.

AMBER Ik weet niet hoor. Ze durft niet eens over haar eigen relatie te praten.
Hoe moet zij ons helpen?

FRENKIE Heeft Shirley een relatie?

AMBER Ja, niet heel serieus.

FRENKIE Hoe kom je hierbij?

AMBER Heeft ze mij verteld.

FRENKIE Echt? Met wie dan?

AMBER Hoe heet ie ook alweer? Iets met.....
Ik kom er niet op.

FRENKIE Wanneer heeft ze je dit verteld?

AMBER Weet je. Misschien is het wel een goed idee.

FRENKIE Wat?

AMBER Shirley laten komen.

FRENKIE Ja?

AMBER Ja. Dan kan ze meteen helpen met het huis.

FRENKIE Hoe bedoel je?

AMBER Met inpakken. We moeten echt weg hier.

FRENKIE Jezus. Ik dacht dat we dat station wel gepasseerd waren.
En wanneer heeft ze het jou verteld dan?

AMBER Een nieuw begin. We gaan niet meer rechtdoor.
We slaan gewoon af. Links, rechts. We zien wel waar we eindigen.

FRENKIE Amber. Waar heb je het over?

AMBER Alles is beter dan hier.
Geen gekke geesten meer, weg met al het verdriet dat hier hangt.

FRENKIE Godverdomme. Amber, ik wil niet weg.
Dit is mijn plek. Ik heb hier zoveel herinneringen.

AMBER We moeten weg.
Dat hadden we toch al besloten?

FRENKIE Nee we hebben niets besloten. We twijfelen alleen maar. En twijfel is kut.
Het is slecht voor je. Weet je, twijfel is nog dodelijker dan mosterdgas.
Laat mij maar voor ons beslissen. Geef je over, vertrouw mij.

AMBER Dit doe je nou altijd.

FRENKIE Wat nou weer.

AMBER Je neemt me niet serieus. Ik doe alles verkeerd en zeik teveel.
En jij, jij bent perfect. Jij weet precies waar we moeten wonen, wat we wel en niet moeten eten, met wie ik moet praten. Of we wel of niet klaar zijn voor een baby.
Waarom blijf je eigenlijk bij me? De baby is er toch niet meer.

FRENKIE Hoe kun je dat nou zeggen? Ik kan jou nooit verlaten.
Zo ben ik niet.

AMBER Wat een romantisch antwoord.

FRENKIE Amber, wat wil je nou van me?

Amber staat op en loopt richting een tafel waar twee witte kaarsen staan. Ze pakt ze op.

AMBER Shirley is toch Surinaamse?

FRENKIE Ja.

AMBER Surinamers geloven in geesten. Zij had het daar laatst nog over.

FRENKIE En daar gaan we weer.

AMBER Vraag haar of ze kan uitzoeken hoe je een huis moet reinigen.

FRENKIE Reinigen?

AMBER Ja, je weet wel. Ontdoen van boze geesten.

FRENKIE Amber je gaat nu echt te ver.

AMBER Wil je hier blijven wonen?

FRENKIE *Zucht.*

AMBER Dan is dit mijn voorwaarde.

FRENKIE Ok. Ok. Totale waanzin dit, maar ok. Prima.

- AMBER Wat hebben we te verliezen? We lopen samen met haar, waarschijnlijk met wat wierrook langs alle kamers, de tuin, de serre, de kelder en dan poef. Geen kutgeesten meer en misschien kan ik dan weer, zoals alle andere volwassenen, met het licht uit slapen.
- FRENKIE Alle kamers. Hoezo?
- AMBER Dat moet zo. Ik heb dat ooit in een film gezien. Het is belangrijk dat je ieder plekje en hoekje van het huis reinigt. Dat is juist het hele ding.
- FRENKIE Nee nee onzin. Ik ga echt niet in de tuin een of andere voooodooopade houden. Wat moeten de burens wel niet denken. En de kelder? Daar komen we nooit. Dus waarom nu wel. Ik weet niet eens waar de sleutel is. Belachelijk dit.
- AMBER Laat me nou maar. Ik geloof er wel in. En die sleutel vind ik wel.
- FRENKIE Nee schat. Je had gelijk. Ik ga wel op zoek naar een therapeut.
- AMBER Nee, nee. Dit is beter. We moeten het kwaad bestrijden en er niet voor weggrennen. Anders blijft het ons achtervolgen. De quarantaine is voorbij. Ga naar Shirley, leg het haar uit.
- FRENKIE Schat, ik wil dit echt niet.
- AMBER Het is dit of we gaan inpakken. Ga nou maar. Oh en doe maar Sashimi.
- FRENKIE Wat?
- AMBER Ik heb trek in sashimi. En het kan me niet schelen dat het niet het seizoen is. Ik wil het.

13) SNEEUWBALPARELMOERWIT

FRENKIE Waar ben ik?

GOD Doet dat ertoe?

FRENKIE Wat is dit voor onzin. Wie ben jij?

De makelaar verschijnt

MAKELAAR Wow! Zulke juweeltjes zie je nog zelden.
Hoge plafonds, glas in lood, ornamenten. Klinisch, maar toch warm.
Nee, egaal witte marmeren vloeren?
Wisten jullie dat dit geassocieerd wordt met puurheid en onsterfelijkheid.

GOD Nooit geweten.

FRENKIE Wat doe jij hier eigenlijk? Ze wil niet meer.

MAKELAAR Pardon?

FRENKIE Verhuizen. We blijven.

GOD Wil jij dat ook?

FRENKIE Natuurlijk!

GOD Weet ze ook waarom?

FRENKIE Wie?

GOD Amber. Wie anders?

FRENKIE Waar ken jij Amber van?

GOD Ik ken iedereen. Helaas.

FRENKIE Zijn er ook deuren in dit achterlijk witte huis.
Ik moet weg.

GOD Geloof je in God?

FRENKIE God. Dat is voor pussies. Voor mensen die zelf geen beslissingen durven te nemen.

GOD Heerlijk!

FRENKIE Wat?

GOD Echt. Een verademing.

FRENKIE Dat ik niet in God geloof?

GOD Het gebeurt zelden dat iemand dit in mijn face durft te zeggen.

FRENKIE Ga je me nu vertellen dat jij God bent?

GOD The one and only.

FRENKIE En nu? Moet ik zeker bang zijn.

GOD Geen idee. Ben je bang?

FRENKIE Ik ben voor niemand bang.

GOD Misschien is dat wel je probleem.

FRENKIE Ik heb hier helemaal geen zin in. Vragen en antwoorden.
Observatie en beoordeling. Je lijkt wel een fucking therapeut.
Ik zit met een groot probleem.

GOD Maktub. Geloof je daarin?

FRENKIE Is dat van die winti voodooshit, waar Amber het over heeft. Ik ga dat echt niet doen.

GOD Maktub. Het lot. Je bent hier om een reden. Hoe corny dat ook klinkt.

FRENKIE Nou vertel, meneer God. Waarom ben ik hier.

GOD Mensen zeggen dat niemand slecht is geboren. Om eerlijk te zijn heb ik zo mijn twijfels. Maar stel, ik geloof jullie. Dan betekent dit dat iedereen keuzes heeft.

FRENKIE Wat is het nou. Staat alles al geschreven of heb ik juist keuzes?

GOD Je klinkt boos.

FRENKIE Natuurlijk ben ik boos. Denk je dat ik dit heb gewild.
Ik kan geen kant meer op. Schaakmat. Ik heb geen keuzes meer.

MAKELAAR Misschien toch verhuizen?
De rente is laag en jullie huis is in trek. Dat bod, dat staat nog steeds.
Iemand iets te drinken? Oh, deze koelkast, geweldig. Smeg blijft mijn favoriet.
En die kleur, zo intens wit.

GOD Sneeuwbalparelmoerwit.

MAKELAAR Koffie, thee?

GOD Ik heb alleen havermelk. Ik ben op de veganistische tour.

En Frenkie, je hebt altijd een keuze.

FRENKIE Ik zit klem.
Als we blijven komt ze erachter en als we weggaan ook.
Ik heb dit nooit gewild.

GOD Eerlijkheid duurt het langst.

FRENKIE Haar de waarheid vertellen?
Dat kan niet. Nooit.
Ik ben aan dat punt voorbij.
Teruggaan betekent mijn ondergang.
Ik moet nu door. Naar voren. Rechtdoor.

GOD Om verder te gaan moet je soms terug gaan.

FRENKIE Fijn. Lekker filosofisch lullen. Precies wat ik nu nodig heb.
Dit moet stoppen. Koste wat het kost.

GOD Hoor je wel wat je zegt?

FRENKIE Zoals ik al zei. Ik heb geen keuze.
Als jij echt zou bestaan. Dan had je mij niet in deze situatie gebracht.
Dan had je geweten dat diep van binnen, ik een onschuldige jongen ben.
Dan zou je mensen niet in de meest bizarre situaties plaatsten.
Situaties die ondragelijk en onmenselijk zijn.
Je zou ze niet laten kiezen tussen henzelf en een ander.
Je zou ze niet het leven ontnemen voordat ze het überhaupt hebben kunnen meemaken.

GOD Dus het is allemaal mijn schuld?

FRENKIE Zoals ik al zei. God is voor pussies. Ik los mijn shit zelf op.

GOD De lift.

FRENKIE Wat?

GOD Ik heb geen deuren. Alleen een lift.

MAKELAAR Geen deuren. Magnifiek.
Als je hier ooit weg wilt. Let me know.

14) DE LUL

FRENKIE We zijn de lul.

SHIRLEY Wat?

FRENKIE Ik zeg het je, we zijn de lul.

SHIRLEY Doe effe rustig. En hoezo we?

FRENKIE Shirley, ze wil niet weg.

SHIRLEY Dat is toch goed?

FRENKIE Nee. Niet. Ze blijven en ze wil een of andere voooparade houden door het hele huis. De kamers, de serre, de tuin en de kelder. De kelder, hoor je me!

SHIRLEY Als zij de kelder ingaat, dan ben jij de lul, niet ik.

FRENKIE Oh, dat dacht jij. Nou mooi niet. Samen uit, samen thuis schatje.

SHIRLEY Frenkie, dat is niet wat we hebben afgesproken. Ik wist het.

FRENKIE Wat wist je?!

SHIRLEY Dat je me zou meesleuren. Je hebt altijd al een slechte invloed op mij gehad. Iedereen zei het. Maar nee, ik moest weer zo nodig voor die ogen van je vallen. Appeltjesblauwzeegroen. Om in te verdrinken. Ja, dat is precies wat er gebeurt. Ik verdrink in die klote ellende die jij veroorzaakt. Je hebt het me beloofd Frenkie.

FRENKIE Ho ho ho. Wat the fuck. Ga je nu doen alsof het mijn schuld is. Jij wilde dit. Jij wilde dit hè. Ik weet nog precies hoe het ging. Ik wilde niet. Ik smeekte je om een andere manier te vinden. Jij zei dat we geen keuze hadden. Je wist dat ik zou zwichten. Jij gaf mij het sein. Er was geen tijd om na te denken. Ik ging gewoon. De vijand moest uitgeschakeld worden. Voor jou, voor ons. Echt fucking ongelooflijk dat je het nu in mijn schoenen probeert te schuiven. Ik zeg je een ding. If I go down, you go down!

15) IF I GO DOWN, WE ALL GO DOWN

Frenkie opent een kastje in de keuken en haalt er een kistje uit. Uit het kistje haalt hij een sleutel.

FRENKIE Fucking ongelooflijk.
Fucking fuck, fucking bitchfuckingfuck. (*haalt adem*)
Loslaten.
Loslaten is stoppen. Is stoppen, loslaten is,-

Amber komt de keuken binnen. Hij moffelt de sleutel achter zijn rug.

AMBER Heb je het tegen mij? Ik verstond je niet?

FRENKIE Loslaten is ssst.

AMBER Wat ssst?

FRENKIE Niks.
Sorry.

AMBER Je doet raar.

FRENKIE Nee?

AMBER Hoorde je iets?

FRENKIE Nee.

AMBER Maar je zegt ssst... Waarom zeg je sst? Waarom deed je dat?
Je doet heel raar.

FRENKIE Nee?

AMBER Wel. Jij doet raar.
Eerst steek jij je hoofd in een keukenkastje en begint te smiespelen en dan zeg je ssst zo van alsof ik m'n mond dicht moet houden en nou zeg je weer van niet.
Als jij hier dingen hoort of ziet dan wil ik dat heel graag van jou weten, Frenkie. Ik zei toch dat dit huis spookt. Echt. Het spookt.

FRENKIE Sorry.

AMBER Heb je Shirley al gebeld? Ik wil nog steeds dat ze die reiniging doet,- die die Surinaamse saliewalm in iedere hoek en alles wat slecht voelt hup,- verdrijven. Ik ben er klaar mee, schone lei, hop, weg.

FRENKIE Amber,-

AMBER Jij wil hier toch blijven?
Ik wil bij jou blijven. Je mag niet weggaan. Shirley zei,-
Je mag niet weggaan.

Frenkie loopt langzaam richting de deur van de kelder. Voor de dichte deur staat hij stil.

AMBER Frenkie? Wat verberg jij voor mij?

FRENKIE *(haalt sleutel tevoorschijn, lacht)* Sleutel.
Gevonden.

AMBER Waar haal je die opeens vandaan?

FRENKIE Sorry.

Frenkie staat voor de deur die richting kelder gaat, opent hem, draait de deur weer op slot en daalt af. Amber blijft achter.

AMBER Tuurlijk.
(schreeuwt) Jij twijfelt nog steeds! *(wacht)* Ik dacht dat je er oké mee was!
(trapt tegen de deur) Lul. Ik hoor wel weer wanneer,- godver. Frenkie?
Zie jij twijfel als iets negatiefs? Ik wel! Ik zie twijfel als iets enorm negatiefs!

Terwijl Frenkie de trap afdaalt, zet Amber op precies dezelfde momenten een stap. Ze staat nu precies boven hem, hij precies onder haar. Gedurende zijn tekst wordt het langzaam een beetje licht in de kelder. We zien dat deze bezaait ligt met witte, compleet verdorde rozenblaadjes.

De soldaat verschijnt in beeld, gaat liggen op een modderige rand, tuurt over zijn geweer, langs zijn bajonet. God komt naast hem staan. Samen bekijken ze het tafereel. Twee zielen, Frenkie en Amber, in een Niemandslaan dat ooit hun thuis was. Zij in die keuken, hij in de kelder.

Frenkie haalt opnieuw diep adem, baant zich dan een weg door het verdorde bladerdek.

FRENKIE Ik kan toch even beneden blijven. Gewoon even. Niks aan de hand.
Gewoon trap af, zoals de laatste keer en straks als alles voorbij is,- terug. Omhoog.
Alles voorbij. Loslaten. Loslaten is stoppen. Loslaten is...
God, hoe ga ik dit doen?

De soldaat richt zijn hoofd op naar God.

FRENKIE Als het front je inhaalt, dendert het met z'n laarzen over je heen.
Lig je daar. Koud. Donker. Slapen.
Slapen doe je in het donker. Dat zei ik.
Was dat dan godverdomme wat ik al die tijd deed? Slapen?
Slaap ik?
Nu?
Droom ik?
Ingewanden in de modder, in je eigen uitwerpselen,- ik droom.
Ik ben een soldaat... ik lig in een loopgraaf laf mijn wonden te likken. Ogen dicht.
Ik proef. IJzer. Bloed. Haar lippen, koud en stijf op de mijne geperst.

Tussen de droge rozenblaadjes zoekt hij naar iets.

16) NIEMANDSLAND

De soldaat en God nog steeds in zelfde positie, kijkend naar Frenkie, langs zijn geweer.

SOLDAAT Ooit zoenden we teder. Ooit deden we daar... sst.
Het sein voor de aanval klinkt.
Aanval is de enige verdediging als je met je rug tegen de muur staat.
Aanvallen of opgeven.

Frenkie vindt wat hij zocht. Het is een mes.

GOD Vanuit de slaapkamer met het Franse balkonnetje heb je een heerlijk uitzicht over eigen tuin. Geweldig schouwspel. Geweldig.

SOLDAAT Wachten is verliezen.
Het sein voor de aanval heeft geklonken.
Ze kijkt naar me. Sshh...shir, sst.

FRENKIE Wachten is verliezen. Te lang gewacht. Wachten is voor mietjes.
(houdt zich in om niet te huilen) Sshh... sst, sst.

SOLDAAT Ja, zij gaf mij het sein. Geen tijd om na te denken.
Twijfel is dodelijker dan mosterdgas.
Nee, twijfelen scherpt de geest,-

FRENKIE ,- Ik zie helder nu...

GOD Dat betwijfel ik.

SOLDAAT Ik ben klaar. Wakker. Of?
Fucking fuck, fucking bitchfuckingfuck,-

GOD Geweldig schouwspel. Echt geweldig.

FRENKIE ,- twijfel is...
Nee, ik geloof dat ik...
Ik geloof dat...

GOD Let op. Dat ik besta.

FRENKIE Geloven, nee weten is dodelijker dan...

Vergeten.

GOD Jammer. Of?

FRENKIE Het moest wel goed gaan voelen. Ooit. Dat had ze gezegd.
En ik geloofde dat. Fucking, bitchfucking...

Frenkie weegt het mes in zijn hand. De soldaat gaat verliggen.

FRENKIE Het moet wel goed voelen. Voelt dit goed?
Ik geloof dat dit goed voelt. Nu.
Sorry.
Weten is dodelijker dan,- nee, niets.
Is dodelijk dan...
O God.

GOD Zie je wel. (*tegen soldaat*) Grappig. Als mensen sterven willen ze opeens allemaal dat er een God bestaat. Al die tijd nergens in geloofd, beetje afgedaan als belachelijk, idioot, zweverig en als puntje bij paaltje komt opeens mij aanroepen alsof ik altijd het belangrijkste lichtpunt in hun leven ben geweest. De mens, zo wispelturig als de pest. Hilarisch. Ik zou er een boek vol mee kunnen schrijven. Een boek vol met dit soort momenten. Die specifieke, bijna dood, laatste strohalm, o-god-help-mij-momenten.

SOLDAAT Sneeuwbalparelmoerwit.

Frenkie pakt de droge, witte bladeren op.

FRENKIE Waar ben ik?

GOD Ach man je weet dondersgoed waar je bent. Dit plaats delict is thuis voor jou.
Een thuiswedstrijd. Kinderspel.

FRENKIE Sshh...

GOD Wat jij wil.

FRENKIE Wie ben ik?

GOD Doet dat er nog toe?

FRENKIE Ik moet weg.

GOD Dat ga je ook.

FRENKIE Moet ik bang zijn?

GOD Geen idee. Ben je bang?

Boven in de keuken grijpt Amber naar haar buik.

FRENKIE Ja.

GOD Misschien was dat wel je probleem.

SOLDAAT Die kleur, zo intens wit.

De soldaat richt zijn geweer op Frenkie.

GOD Sneeuwbalparelmoerwit.

Frenkie huilt. De soldaat huilt.

GOD Je komt, je gaat, je pikt wat op, zet af.

FRENKIE/SOLDAAT Had ik een bestemming?

GOD Wie zal het zeggen?

De soldaat haalt zijn schouders op en staat op.

FRENKIE Dat zou jij toch godverdomme moeten weten!

GOD Ho ho, welke kant wilde je eigenlijk op?

FRENKIE/SOLDAAT Naar huis.

GOD Je bent goed op weg.

FRENKIE Had ik een bestemming?

Amber gilt. Frenkie steekt het lemmet in zijn maag en valt in de verdorde "rozentuin" in de kelder op de grond.

SOLDAAT En ik gebaar nog zo, met m'n handen zo, zo van rustig. Maar gillen. Gillen!
De vijand kan het horen. De vijand hoort het altijd.

De soldaat vertrekt.

17) HE NEVER PROMISED YOU A ROSE GARDEN

Amber staat voor het keukenraam. Shirley komt op.

SHIRLEY Hoe lang is hij al daar beneden?

AMBER Hij heeft de deur van binnenuit op slot gedaan. Lang geleden al, als ik er zo over nadenk. En ik heb geen extra sleutel, ik weet niet eens of er nog een sleutel is. O dit voelt niet goed.

SHIRLEY Het moet wel goed voelen.

AMBER Het voelt echt niet goed. En ik heb geen extra sleutel.

Stilte.

AMBER Ik hoorde de echo van zijn voetstappen zwaar de treden af dalen. Toen was het heel lang stil en ik wilde niet gaan kijken. Iets dwong me aan het aanrecht te blijven waar zich alle woede die zich gedurende ons huwelijk had opgekropt, in mij explodeerde.

SHIRLEY Och schat.

AMBER Met elke stap die hij zette werd de last zwaarder en mijn adem werd langzaam en stroef. Onder mij trilde de grond.

SHIRLEY Och. Schat.

AMBER En nu heb ik geen sleutel.

SHIRLEY *(na een stilte)* Ik heb er één.

AMBER Hoezo heb jij er een?
Shirley, wat is er daar beneden?

SHIRLEY Het is... Het was bedoel ik,- er was.

AMBER Wat was er?

SHIRLEY Hij was, hij had pijn. Als ik eraan denk, gaan mijn handen weer trillen.

AMBER Waarom Shirley? Praat niet zo, zo onduidelijk! Ik kan er niet tegen.

- SHIRLEY Ik kan niet tegen pijn. Aanval was de enige verdediging als je met je rug tegen de muur staat. We moesten naar voren. Wachten was verliezen.
- AMBER Stop.
- SHIRLEY Ik heb het te vaak gezien. Dan noem je het beest bij de naam en ineens stopt het gesprek. Iedereen boos, of bang, of verdrietig. Jij boos, jij bang, jij verdrietig. Allemaal mijn schuld. Er moet nu iets gebeuren. Het is aan mij.
- AMBER Geef me die sleutel.
- SHIRLEY Het is aan mij.
- AMBER Geef me die sleutel.
- SHIRLEY Eerlijkheid is de nieuwe leugen.
- AMBER Lieg dan maar tegen mij!
- SHIRLEY Ik ben naast dit huis opgegroeid. We speelden van kinds af aan vaak samen in de tuin. Frenkie, ik en... er was een derde. Nog een kindje, een meisje. Uit de buurt. *(pauzeert)* Je vergeet het steeds, hoeveel bloed er uit iemand kan komen. Hij had pijn.
- AMBER Wie. Had. Pijn?
- SHIRLEY Ik kan dat niet aanzien. Ik kan niet tegen pijn. Dus gaf ik het sein.
- AMBER Voor wat? Aan wie?
- SHIRLEY Wist jij dat er hier ooit iemand vermoord is in dit huis? *(pauzeert)* De rest van mijn leven is lang geleden in die kelder gebleven en zal daar nooit meer uitkomen. En hij weet dat. Wist dat. Ik denk dat hij,-
- AMBER Dat wie?
- SHIRLEY Dat Frenkie, ik denk dat hij,-
- AMBER Doe die kelder open.
- SHIRLEY *(begint te begrijpen welke daad Frenkie daar beneden heeft begaan)* Lul.

AMBER Wat?

SHIRLEY If I go down, you go down, we zijn de lul. Die deur omlaag opendoen is voelen wat het betekent. Voor altijd voelen wat het betekent. Loslaten is doodgaan, loslaten is stoppen. Je moet dit loslaten. Hem loslaten.

AMBER Je geeft me nu die sleutel.

SHIRLEY Je denkt niet na over hoeveel bloed er uit iemand kan komen.
Ik wil de werkelijkheid uitspugen en zijn dood terug inademen... Alsof het nooit gebeurd was.

AMBER Die sleutel.

SHIRLEY Hij bestuurde mijn wereld alsof ie dacht dat ik niet goed bij mijn hoofd was.

AMBER Shirley. Sleutel.

SHIRLEY Hij bestuurde jouw wereld alsof ie dacht dat jij niet goed bij je hoofd was.
Het slijt. Slijten is vergeten. Het slijt. Is het glas halfvol of half leeg?

AMBER Maakt het uit? Geef me die sleutel!

SHIRLEY Het was nooit een mooi glas, Amber.
Er was. En toen was er niet. Strike two. Who's knows who .. is next.
Misschien ben ik het wel. Of jij.

Shirley gooit Amber de sleutel toe.

SHIRLEY Een gevoel van urgentie. Zou hij dat gehad hebben?

AMBER Gisteren aten we nog sashimi.

18) TWIJFEL GETS YOU KILLED 3

God en Frenkie in de kelder. God staat onderaan de trap. Frenkie bloed.

GOD Je vergeet het steeds. Hoeveel bloed er uit iemand kan komen.
Bloeden is open zijn. Naar je eigen gevoel, je diepste binnen gaan.
Open zijn. En puur.

FRENKIE Ik had me dit heel anders voorgesteld. Het wordt donker.

GOD Dan doe je een licht aan.

FRENKIE Daarvoor ben jij hier. Toch? Er moet licht komen.

GOD Dat hangt nog steeds van jou af.

FRENKIE Is het hier kouder aan het worden? In het donker is het koud.

GOD In het donker gaat alles dood. *(wil weggaan)*
Doe ermee wat je wil.

FRENKIE Ben ik dood?

God lacht.

GOD In het donker gaat alles dood. Herkenbaar?

FRENKIE U bent bot.

GOD Dat hangt toch echt van jou af.

FRENKIE Hoe bedoelt u dat?

God haalt zijn schouders op.

GOD Leuk dat ik nu een U ben.

FRENKIE U en ik kunnen niet zo goed opschieten met elkaar.

GOD In het leven zijn er vijanden en bondgenoten. *(wil weggaan)* En het was niet eens het
seizoen voor zelfmoord. Ze droeg een zomerjurk.

FRENKIE Ze droeg een zomerjurk.

GOD En liep haar leven lang met jou in het donker. Wilde ze daarom graag met het licht aan? Begrijp je het nou?

God loopt langzaam de trap op en staat nu bovenaan de trap.

FRENKIE Wat is het punt waarop een mens zegt dat het hem spijt?

GOD Je begrijpt er echt geen reet van.

FRENKIE Wat is het punt waarop eens mens zegt dat het hem spijt?

GOD Je hoeft je in dit gesprek niet te verontschuldigen.

FRENKIE Ik, ik, ik had toch voor haar gekozen?

GOD Dat betwijfel ik.

FRENKIE Ik koos. Voor haar.

GOD Toch niet.

FRENKIE O, God. Ik wilde de werkelijkheid uitspugen. En liet hem in plaats daarvan uit mijn lichaam vloeien.

GOD Ga door.

FRENKIE Ik, ik, ik... Het doet pijn. Het donker.

GOD Bloeden is open zijn. Naar je eigen gevoel, je diepste binnen gaan.

FRENKIE Ik zou een afkeer moeten hebben van het kwaad dat in mijn lichaam woonde.
Maar het was,-

GOD Het was wat?

FRENKIE Het was,-
Zo donker,-

GOD Laf.

FRENKIE Ik ga een donkere tunnel in.

GOD Mis.

FRENKIE Om er op mijn mooist en sterkst uit tevoorschijn te komen.

GOD Rot toch op met je superlatieven joh. Laffe zak. Er is geen tunnel. Hierna is er niets meer dan grootste donkerste. Althans, voor jou.
En in die donkerte zou jij, net als zij, willen dat je iedere avond met het licht aan slapen kon.

FRENKIE Niet weggaan.
Ik wil hier weg.

GOD Jij bent thuis.
Het donker staat je goed.
Dag Frenkie.

FRENKIE (begint zwaarder te ademen) Deze trap moet omhoog. Ik wil ontsnappen in een sterrennacht en lopen tot ik in kroeg terecht kom of in haar schoot en terug kruipen en me verstoppen, me een weg langs haar dijen eten en dan,- dicht bij haar en,- niets. *(pauzeert)*
Hallo?
Als je echt had bestaan had je me niet in zoiets als dit achtergelaten.
Beetje met een drietand en je baard naar beneden zwaaien en de boel een afgrond in dirigeren. Als je echt had bestaan had je diep van binnen geweten dat ik een onschuldige jongen ben... Hallo?
Hoe lang ben ik hier al? Hoe lang ben ik hier godverdomme al?

19) TO DOUBT OR NOT TO DOUBT, THAT IS THE QUESTION

GOD

Het leven is één grote aaneenschakeling van misstappen
Je stoot af wat je aan wilt trekken
En je trekt aan wat je af wilt stoten
Je bent bang dat je leven niets voorstelt
Maar nog banger om dood te gaan
Je schaamt je voor je daden
Maar bent banger voor je dromen
Iemand zegt: twijfel is als mosterdgas
Het doodt zenuwslopend
Maar je wil dat niet geloven
Dus denk je:
Ik ben mens
Ik mag twijfelen
Ik hoef het niet te weten
Ik maak fouten
Maar het werkt niet
Bij elke zin voel je de twijfel groeien
Als een ongewenste zwangerschap
Te laat voor een abortus
Kun je alleen nog hopen op een miskraam
Dus dat is wat je doet
Je misvormt de droom totdat je haar niet meer herkent
En in plaats van haar te wensen begin je haar te haten
Je moet wel
Je hebt geen keus
Je wilt het doden voordat het jou doodt
Zoals de soldaat in de loopgraaf zonder vijand in zicht
Of de coach zonder hulpvraag
De zwangere zonder kind
De gehuwde zonder trouwring

FRENKIE: Zou je huilen als ik dood was?

AMBER: Je bent niet dood

FRENKIE: Maar als
Als

AMBER: Was het je daar om te doen?

Om te horen wat ik zou zeggen als het je gelukt was?

Als een getuige van je eigen begrafenis?

FRENKIE: Het was een ongeluk

AMBER: Je stak een mes in je een buik
FRENKIE: Het was per ongeluk
AMBER: Als Shirley geen reservesleutel had gehad
FRENKIE: Goddank voor Shirley
SHIRLEY: Wat zeg je dat nou weer cynisch
COACH: Straks mag jij Shirley
Het is nu even de tijd voor Frenkie en Amber
FRENKIE: Ik geloof dat ik jouw god heb ontmoet
AMBER: Heb je het tegen mij?
FRENKIE: Ik kijk toch naar jou, nietwaar, ik kijk toch godverdomme naar jou
Of kijk ik soms scheel?
COACH: Woede is prima, maar we proberen hier niet te vloeken, oké?
FRENKIE: Proberen mijn reet
(herstelt zich) Oké, sorry
Opnieuw
Ik geloof dat ik jouw god heb ontmoet
Ik vond hem niet erg aardig
AMBER: Waarom zou mijn god aardig moeten zijn?
FRENKIE: *(tegen de coach)* Moet ik daarop antwoorden?
COACH: Waarom niet?
FRENKIE: Omdat ik niet weet wat ik daarop moet zeggen
COACH: En als je het wel zou weten?
FRENKIE: *(denkt even na)*
AMBER: Misschien was het wel jouw god en niet de mijne
Creëren wij god naar ons evenbeeld
In plaats van andersom
Dat zou een hoop verklaren
COACH: En wat precies Amber?

Amber heeft geen antwoord.

FRENKIE: Denk jij dat god iemand is van de monologen?
Of meer van de dialogen?

Amber geeft geen antwoord.

COACH: Waarom niet allebei?
Waarom zou god moeten kiezen
FRENKIE: Omdat we allemaal moeten kiezen
SHIRLEY: *(lacht hard)*
AMBER: Ik geloof niet dat jij daar zo goed in bent
Dat je dat hele gedoe van de laatste tijd kunt beschouwen als een geslaagd voorbeeld
van kiezen

Volgens mij heb jij van alles gedaan, maar niet gekozen
FRENKIE: Misschien niet bewust
AMBER: Kiezen is altijd bewust
Anders is het je overkomen
COACH: En wat is jullie overkomen Amber?
Amber?

Amber geeft weer geen antwoord.

SHIRLEY: Mag ik misschien?
COACH: We zijn nu even...
SHIRLEY: Ja, sorry hoor, maar ik heb het gevoel dat iedereen hier steeds de ruimte krijgt behalve ik, dat jullie een hoop mogen zeggen, maar dat ik zelf tamelijk weinig aan het woord kom en ik geloof dat ik daar inmiddels meer dan genoeg van heb
AMBER: Laat haar maar
SHIRLEY: Ik geloof niet dat ik toestemming nodig heb van jou
COACH: Wat zou je willen Shirley?
SHIRLEY: Ik zou willen dat ik niet alleen werd ingezet als middel om de spanning te verhogen
Of om een wig te drijven
COACH: Is dat hoe jij je voelt?
Als een...
SHIRLEY: Wig
FRENKIE: Wam

Iedereen kijkt verbaasd naar Frenkie.

FRENKIE: Sorry
COACH: Wat bedoel je daarmee Frenkie?
FRENKIE: Niks
Het was een grapje
Wig-wam?
Godsakkenogaantoe
Je kunt hier ook niks zeggen
COACH: je kunt hier juist alles zeggen
FRENKIE: Ik voel me als een soldaat in een loopgraaf
Mocht het iemand interesseren
SHIRLEY: Een soldaat die zichzelf in de rug schiet
FRENKIE: Noem jij me nu laf?

Geen reactie.

MAKELAAR: Ik las dat de eerste mens die tweehonderd wordt al geboren is

Ze kijken allemaal naar de makelaar.

SHIRLEY: Wat een verrassing
Het kan praten

MAKELAAR: Stel je voor wat voor een invloed dat zal hebben op de huizenmarkt

FRENKIE: Een paar keer vaker verhuizen lijkt me

COACH: Is dit relevant?

MAKELAAR: Moet dat dan?
Ik dacht dat we hier alles mochten zeggen

COACH: Tegen elkaar

MAKELAAR: Oh

COACH: We proberen er een dialoog van te maken
Met elkaar

MAKELAAR: Oh
Dat had ik niet helemaal begrepen

COACH: En eerlijk te zijn

MAKELAAR: Heeft er niemand trek in koffie?
Of thee?
Dat kan natuurlijk ook
Wist u dat er mensen zijn die nog steeds denken dat het bakken van een appeltaart helpt bij de verkoop van hun huis?

SHIRLEY: Ik geloof niet in eerlijk zijn
Eerlijk is een achterhaald concept

COACH: Eerlijk is het nieuwe liegen?

SHIRLEY: Precies
Dat moet u toch weten

COACH: Ik geloof dat de mens is opgebouwd uit meerdere laagjes
En dat elk laagje een andere waarheid bevat
Die uiteindelijk, in het totaal, met elkaar kunnen bosten

SHIRLEY: Conflicterende identiteiten

COACH: Bijvoorbeeld

SHIRLEY: Ik zeg: voor elke identiteit een paspoort

MAKELAAR: Er zijn ook mensen die denken dat hun huis zichzelf verkoopt
Dat is natuurlijk de grootst mogelijke onzin
Appeltjesblauwzeegroen
Zo'n kleur verzinnen vraagt om *skills*
Vaardigheden

AMBER: Wat is er mis met gewoon groen?
Of gewoon blauw?

FRENKIE: Ik wil het nog even over mijn soldaat hebben
In die loopgraaf
Wachtend op de vijand die niet komt
En wat dat met je doet

COACH: Ben jij de soldaat Frenkie?
FRENKIE: Is dat nog niet duidelijk dan?
COACH: Ik dacht dat jij je vóelde als die soldaat
FRENKIE: Ik speel een dubbelrol
Mag dat niet?
AMBER: Ik wist niet dat u uitzicht had op de Maartenskerk
COACH: Sorry?
AMBER: Ik zie ineens dat u uitzicht heeft op de Maartenskerk
COACH: Is dat van belang?
AMBER: En een frans balkonnetje
COACH: Ik snap niet goed...
AMBER: Heeft uw keuken ook een dubbele oven?
COACH: Uhh
AMBER: Wij weten eigenlijk behoorlijk weinig van u
COACH: Dat is ook niet de bedoeling
AMBER: U blijft buiten schot?
SHIRLEY: Dat kan niet meer hoor, tegenwoordig...
FRENKIE: ... blijft niemand buiten schot
COACH: Ik ben de coach
SHIRLEY: Hup met de billen bloot
COACH: Ik ben hier om te helpen
FRENKIE: Wie zegt dat wij geholpen willen worden?
COACH: Ik
FRENKIE: Maar u bent de coach
Dus dat geldt niet echt
Wat u wilt telt niet echt mee, in deze, bedoel ik
COACH: Precies, dat bedoel ik ook
Het gaat om jullie
Om jullie weg uit deze...
SHIRLEY: Ik wist niet dat wij ergens inzaten
COACH: Jullie zitten vast
Hopeloos vast
Dat ziet toch iedereen?

Shirley, Amber en Frenkie kijken elkaar verbaasd aan.

SHIRLEY/AMBER/FRENKIE: Oh ja?

MAKELAAR: Het komt niet vaak voor dat mensen van verkoop afzien, nadat ze een makelaar hebben ingeschakeld. De beslissing is genomen, de bewoner wil verhuizen en de makelaar helpt de verkoper de blik scherp op de toekomst te houden, een nieuwe horizon. Wij zijn als het ware de boot naar Amerika. Eenmaal ingescheept stap je pas van boord aan de andere kant van de oceaan. Keuzes beperken. Dat is wat je moet doen om mensen vooruit te brengen. En richting geven. Anders maken ze er een

soepzootje van. Gaan ze ineens twifelen. Je moet ze *a window of opportunity* bieden en dat raam niet te lang open laten staan. Op een gegeven moment moet het dichtgaan, dat moeten ze weten. Dat de kansen niet oneindig geldig zijn.

20) BACK TO THE BASEMENT

SHIRLEY: Ssst
FRENKIE: (gesmoorde lach) Sorry
Ik kan er niks aan doen
SHIRLEY: Ik weet zeker dat ze hier ergens ligt
Hou nou op met dat stupide gelach
FRENKIE: Het gaat vanzelf
Zullen we het licht aan doen?
SHIRLEY: Er is hier geen licht
Ben je bang in het donker?
FRENKIE: Ik ben nachtblind, dat is alles
SHIRLEY: Au
FRENKIE: Fuck
Sorry
SHIRLEY: Was jij dat?
FRENKIE: Nee, een spook, nou goed?
SHIRLEY: Spot er maar mee

Frenkie begint weer te lachen

SHIRLEY: Ik heb haar gevonden, geloof ik
Doe de zaklamp van je telefoon eens aan

Frenkie doet de zaklamp van zijn telefoon aan. Shirley haalt een oude pop tevoorschijn vanonder een berg met droge witte rozenblaadjes.

FRENKIE: In mijn herinnering was ze veel groter
SHIRLEY: Omdat jij kleiner was
FRENKIE: En had ze langer haar
SHIRLEY: Dat heb ik ooit afgeknipt
Ik dacht dat het weer aan zou groeien
FRENKIE: Ze mist een oog
SHIRLEY: Omdat jij dat eruit gewipt hebt
FRENKIE: En een arm
SHIRLEY: Dat sneden we eraf
Met een broodmes
Was nog best lastig
FRENKIE: Barbaars

Ze kijken samen naar de gehavende en verminkte meisjespop.

FRENKIE: En nu?
SHIRLEY: Misschien kan ze naar de kringloop
FRENKIE: Ik bedoel de situatie
Ik bedoel de hele situatie
SHIRLEY: Ik zou zeggen: *count your blessings*
FRENKIE: Ik weet niet of Amber het daar...
SHIRLEY: Amber wilde zelf weg
FRENKIE: Maar niet zover
SHIRLEY: Tijd en ruimte zijn achterhaalde concepten
Wie gelooft dat de mens nog maar op een plek tegelijkertijd kan zijn, die ...
FRENKIE: (*onderbreekt haar*) Ik ga het huis verkopen

Shirley geeft de pop aan Frenkie.

FRENKIE: Moet ze niet eerst gemaakt worden?
Voordat ze naar de kringloop gaat
SHIRLEY: Ze kan ook naar de stort
FRENKIE: Naar de stort?
SHIRLEY: Heb jij een beter idee?
FRENKIE: We zetten haar in een taxi

Shirley begint te lachen.

SHIRLEY: Waarheen?
FRENKIE: Naar huis
SHIRLEY: Is dat links of rechtsaf?
FRENKIE: Zullen we voor de grap eens gewoon rechtdoor doen?